

Inhoudsopgave

BESTUURSVERSLAG

Over Kerk in Nood (doelstelling, missie en visie)	5
Governance en bestuur	6
Doelrealisatie	6
Communicatie en belanghebbenden	7
Maatschappelijke aspecten	8
Belangrijkste risico's en onzekerheden	8
Financieel beleid en financiële resultaten	9
Toekomst	10
Begroting 2020	11

JAARREKENING

Balans	12
Staat van baten en lasten	13
Grondslagen voor waardering	14
Grondslagen voor bepaling saldo van baten en lasten	14
Toelichting op de balans	15
Toelichting op de baten en lasten	18

CONTROLEVERKLARING

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	19
---	----

OVER KERK IN NOOD (DOELSTELLING, MISSIE EN VISIE)

Kerk in Nood Nederland, ook wel ACN Nederland genoemd, is een stichting naar Nederlands recht met als statutaire naam: “Stichting Kerk in Nood / voorheen Oostpriesterhulp Nederland”. De stichting, gevestigd te 's-Hertogenbosch, maakt deel uit van de internationale koepelorganisatie ACN (Aid tot the Church in Need), een in Vaticaanstad gevestigde pauselijke instelling met het centrale kantoor in Königstein i.T. (Duitsland).

In artikel 2 van de het laatst op 18 april 2018 gewijzigde statuten van de stichting is de statutaire doelstelling is als volgt geformuleerd (artikel 2 van de gewijzigde statuten d.d. 18 april 2018): “De Stichting heeft ten doel in samenwerking met de autonome publieke vrome stichting naar pauselijk recht: Auxilium Patienti Ecclesiae, opgericht door paus Benedictus XVI bij chirograph van 4 november 2011, de moederstichting, acties en initiatieven te bevorderen met een pastoraal en religieus karakter vooral waar de Kerk vervolgd wordt of het hoofd moet bieden aan andere moeilijkheden in de vervulling van haar zending. De Stichting kan hulp bieden aan vluchtelingen, afkomstig uit gebieden waar de Kerk vervolgd wordt. Om haar doel te kunnen vervullen doet de Stichting een beroep op de geestelijke hulp van de gelovigen en op de vrijgevigheid van allen die haar werk willen steunen. De Stichting zal haar taak uitoefenen in overeenstemming met de leer van de Rooms-Katholieke Kerk en geïnspireerd vanuit de katholieke gemeenschap.”

In artikel 3 van de statuten van de voornoemde Pauselijke instelling krijgt de doelstelling een nadere concretisering en invulling, die voor Kerk in Nood in Nederland neerkomen op de volgende trias:

- 1 | Het doen interesseren van de Nederlandse samenleving voor het belang van godsdienstvrijheid in het algemeen en voor het thema van christenvervolgung in het bijzonder.
- 2 | Evangelisatie en pastoraal: hieronder is begrepen het voorlichten, informeren en inspireren van gelovigen in Nederland, als leden van een internationale familie en Wereldkerk, ter zake van de situatie van de Christenen waar ook ter wereld, bijzonder waar zij vervolgd worden of anderszins in pastorale nood zijn, om hen tot gebed voor die medegelovigen te bewegen.
- 3 | Het werven van gelden die het mogelijk maken dat vanuit het centrale kantoor projecten worden gesteund die wereldwijd de Christenen in vervolging of in pastorale nood ten goede komen.

Stichting Kerk in Nood Nederland / voorheen Oostpriesterhulp is de enige katholieke organisatie die in Nederland structureel aandacht vraagt voor de thema's godsdienstvrijheid en christenvervolgung en de stichting vervult in de Nederlandse samenleving dan ook een spilfunctie ter zake.

Het een en ander komt terug in onze (internationale) missie, visie en richtlijnen:

Onze missie

Als katholieke liefdadigheidsinstelling steunen we de gelovigen, waar ze ook worden vervolgd, onderdrukt of in nood zijn, door middel van informatie, gebed en actie.

Onze visie

Een wereld waarin het christendom overal kan bloeien.

Onze richtlijnen

- 1 | Wij zijn trouw aan de Heilige Vader. Als Pauselijke Stichting nemen we deel aan de universele missie van de Kerk.
- 2 | Wij dienen de zaak van de Evangelisatie. We reageren moedig op de uitdagingen van de tijd en volgen daarbij de leer van de Kerk.

- 3 | Wij zijn toegewijd aan de vervolgde Kerk. Door getuigenissen van geloof te delen, bouwen we een brug van naastenliefde tussen onze weldoeners en begunstigden.
- 4 | Wij zijn bewaarders van de vrijgevigheid van onze weldoeners. Wij verrichten moderne, transparante en effectieve fondsenwerving en voeren een dienovereenkomstige administratie.

ACN (Kerk in Nood internationaal, als gezamenlijkheid van alle nationale kantoren) ondersteunt pastorale projecten in ongeveer 150 landen overal ter wereld. De selectie en monitoring van deze projecten is neergelegd bij het centrale kantoor van ACN, waar ACN international is gevestigd en waar ook voor de gehele internationale koepelorganisatie een projectafdeling is ingericht (in voorkomende gevallen wordt een nationaal kantoor zoals het Nederlandse wel om advies gevraagd). ACN brengt jaarlijks een geconsolideerde jaarrekening en een activiteitenrapportage uit. Dit jaarverslag beperkt zich tot de activiteiten en financiën van Kerk in Nood Nederland. Stichting Kerk in Nood / voorheen Oostpriesterhulp is een ANBI-instelling en niet vennootschapsbelastingplichtig.

GOVERNANCE EN BESTUUR

De stichting kent een toezichthoudend bestuur bestaande uit minimaal vijf leden, dat jaarlijks de begroting en de jaarrekening vaststelt en toeziet op de interne naleving van de doelstellingen van Kerk in Nood in Nederland. De leiding van de stichting is in handen gelegd van een directeur, in dienst van de stichting.

Bij de opstelling van de begroting en jaarrekening wordt tevens rekening gehouden met de afgesproken internationale (ACN-)richtlijnen. De cijfers worden ook internationaal geconsolideerd en de geconsolideerde jaarrekening is op haar beurt onderhevig aan accountantscontrole.

Binnen de organisatie bestaat er een klokkenluidersregeling, alsmede een gedragscode voor de medewerkers die met name gericht is op de externe communicatie. Voor donateurs bestaat er een klachtenregeling, die tevens voorziet in de mogelijkheid tot het in beroep gaan bij het bestuur.

Het bestuur van de stichting was per 31 december 2019 als volgt samengesteld:

Mevr. S.E.M. Scholey -Snoeren	voorzitter;
Dr. J.W.M. Beenakker	secretaris;
Mr. N.J. Adema	penningmeester;
Mgr. drs. R.G.L.M. Mutsaerts	lid;
Vacature	lid.

Ten tijde van de totstandkoming van dit jaarverslag kan de verwachting worden uitgesproken dat vanaf medio 2020 ook de nog vacante bestuurdersplek weer zal zijn ingevuld.

Tot 1 september 2019 vervulde ir. J.A.M. baron van Voorst tot Voorst de functie van directeur en vanaf 1 september 2019 drs. P.A.M. Broeders, diaken.

De leden van het bestuur genieten geen bezoldiging. Voor de bezoldiging van de directeur en de grootte van de personeelsformatie zij verwezen naar de toelichting op de jaarrekening.

DOELREALISATIE

Als eigenstandige organisatie maakt Stichting Kerk in Nood / voorheen Oostpriesterhulp Nederland keuzes omtrent strategische vraagstukken en beslist zelfstandig welke activiteiten worden uitgevoerd om haar doelen te verwezenlijken. Wel kan de stichting daarbij desgewenst gebruik maken van materialen die binnen de ACN koepelorganisatie internationaal worden aangeboden. Om haar doelstellingen te realiseren verrichte Kerk in Nood in Nederland in 2019 onder meer de volgende activiteiten.

Kerk in Nood Nederland onderhield in 2019 contacten met media (onder meer door het uitbrengen van persberichten) en met politici om de thema's godsdienstvrijheid en christenvervolging. In november werd het internationale rapport "Persecuted and forgotten" ("Vervolgd en vergeten") uitgebracht en ook in Nederland onder de aandacht gebracht.

In november organiseerden we voor de tweede maal "Red Wednesday". Het gaat hierbij om een inmiddels internationale actie, die een aantal jaren geleden door één van de zusterkantoren werd geïnitieerd. Daarbij worden gebouwen (vooral kerkgebouwen) rood aangelicht, om aandacht te vragen voor het belang van godsdienstvrijheid in het algemeen en het grote probleem van de christenvervolging in het bijzonder. Nadat hiermee in Nederland in 2018 een start met de Sint Janskathedraal was gemaakt, namen in 2019 ongeveer vijftig kerkgebouwen - daaronder ook een aantal protestante kerken - verspreid over het hele land plaats. Veel van die kerken werden die avond ook geopend, voor een Eucharistieviering of gebedsviering in het teken van de vervolgte gelovigen. Dankzij de grote deelname was er ook de nodige media aandacht.

Kerk in Nood Nederland verzorgde in de loop van 2019 23 lezingen op evenveel locaties, de meeste daarvan in parochies (2018: 23 lezingen op 21 locaties). Deze lezingen handelden over diverse thema's, waarvoor we ook onze internationale expertise en kennis konden inzetten. Tijdens de veertigdagentijd waren er 3 zogenoemde Avonden van de Martelaren (2018: 2) en wel in Amsterdam, Maastricht en voor de eerste maal ook in Zwolle. In juni was er in 's Hertogenbosch een goedbezochte landelijke bijeenkomst voor weldoeners en belangstellenden met een Afrikaanse curiekardinaal als key note speaker (daarmee verbonden werd er ook een ontmoeting in Utrecht van hem met clerici georganiseerd). Deze kwam feitelijk in de plaats voor de bijeenkomst "Ontmoet de Wereldkerk", die in voorgaande jaren was gehouden. Bij deze gelegenheid konden de aanwezigen ook al afscheid nemen van de vertrekkende langjarige directeur van Kerk in Nood Nederland.

Kerk in Nood ondersteunt christenen over de hele wereld waar zij worden vervolgd of onderdrukt of in pastorale nood zijn. Dit doet Kerk in Nood door informatie, gebed en actie. Over de projecten die via ACN internationaal in ongeveer 150 landen worden gerealiseerd, wordt jaarlijks internationaal een separaat "Activity Report" uitgebracht, dat onder meer via de internationale website in te zien is (zie: www.acninternational.org/about-us/acn-activity-report/).

COMMUNICATIE MET BELANGHEBBENDEN

Kerk in Nood Nederland heeft een eigen website (www.kerkinnood.nl) en is aanwezig op de sociale media. Geïnteresseerden kunnen zich inschrijven voor een wekelijkse mail, de E Zine, waarmee ze vooral concrete en actuele informatie over de situatie van vervolgte Christenen wereldwijd kunnen ontvangen.

Ter inspiratie en informatie ontvangen de weldoeners achtmaal per jaar de "Echo der Liefde", die is afgeleid van de internationale uitgave. Geldwerving geschiedt vooral via brieven, daaronder twee brieven in het kader van een zogenoemde campagnemailing. Altijd wordt (ook) opgeroepen tot gebed. Sommige (potentiële) weldoeners worden ook persoonlijk bezocht.

Met het internationale kantoor is er een nauwe samenwerking. Contacten verlopen met name via telefoon, mail of via persoonlijke bezoeken. Ook zijn er met regelmatig internationale samenkomsten op het centrale kantoor (zoals een in beginsel halfjaarlijkse directeurenconferentie, waaraan de directeuren van de landenorganisaties deelnemen). Ook zijn er contacten met collega's van andere landenkantoren.

Met onder meer media en politici is er langs diverse kanalen contact, ook via persoonlijke bezoeken. Kerk in Nood heeft in Nederland een wekelijkse rubriek bij Radio Maria, die via DAB-radio en internet te ontvangen is.

MAATSCHAPPELIJKE ASPECTEN

Stichting Kerk in Nood / voorheen Oostpriesterhulp probeert niet alleen door verwezenlijking van haar eigen doelstellingen bij te dragen aan de maatschappij in Nederland en ver daarbuiten, maar ook op diverse andere manieren:

- Door het gebruik van een slimme thermostaat met de mogelijkheid van bediening op afstand wordt geprobeerd om het energieverbruik zo laag mogelijk te houden; het maken van dienst-reizen per auto wordt niet bevorderd; vanzelfsprekend werkt de stichting mee aan alle geldende maatregelen rond afvalscheiding en dergelijke.
- Een deel van personele formatie wordt ingevuld door medewerkers gedetacheerd vanuit de sociale werkvoorziening.
- Ook in 2019 werd in de huiskapel van de stichting weer op iedere werkdag een middaggebed gebeden, waarvan het Angelus (Engel des Heren) uitmaakt. Tijdens dat middaggebed bidden de aanwezige medewerkers en medewerkers onder meer voor de intenties van weldoeners en voor de noden van de Christenen in heel de wereld. Wekelijks vieren ze gezamenlijk de H. Eucharistie, in de huiskapel op kantoor of in de nabijgelegen Sint-Janskathedraal. Maandelijks wordt daar de H. Mis in het bijzonder opgedragen voor alle levende en overleden weldoeners van Kerk in Nood. Voor de stichting is ook dit een bijzondere manier om haar maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen.

BELANGRIJKSTE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

Kerk in Nood Nederland is voor de financiering van haar activiteiten volledig afhankelijk van de geef-bereidheid van haar weldoeners, zowel bij leven (giften) als na overlijden (erfenissen en legaten). Erfenissen en legaten zijn inmiddels meer dan de helft van de inkomsten gaan uit maken. Daarbij fluctueren deze inkomsten - die van nature een incidenteel karakter hebben - zeer, omdat één grote erfenis direct een groot verschil kan maken.

Kerk in Nood is dankbaar voor de vele trouwe weldoeners, maar weet dat veel van deze donateurs kerkbetrokken ouderen zijn. Dat houdt voor de toekomst een dubbel risico in: het aantal kerkbetrokken Nederlanders neemt af en hoe ouder iemand is, hoe groter de kans dat hij of zij binnen een relatief afzienbare tijd door overlijden ook als donateur zal wegvallen (bovendien is van jongere mensen bekend dat zij er in het algemeen minder toe genegen zijn, zich voor een langere periode ergens op vast te leggen). Dat Kerk in Nood relatief veel kleinere donateurs heeft, maakt wel minder kwetsbaar voor korte-termijn-variaties in het aantal begunstigers. Het winnen van nieuwe (trouwe) donateurs behoort tot de prioriteiten van de stichting.

Bij het schrijven van dit verslag is de crisis rondom het Coronavirus in volle hevigheid gaande. Het feit dat Kerk in Nood Nederland veel trouwe oudere donateurs heeft, lijkt voor de eventueel te verwachten financiële effecten door die crisis eerder niet ongunstig. Veel van deze donateurs zijn namelijk voor hun inkomen niet meer afhankelijk van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en hoeven er bovendien niet van overtuigd te worden, dat vervolgde en noodlijdende Christenen overal ter wereld de steun hard nodig hebben, juist in tijden van crises. De vraag is wel in hoeverre de stichting in 2020 in staat zal blijven om al haar beoogde activiteiten door te zetten: drie van de vier Avonden van de Martelaren konden al niet op de geplande data doorgaan en lezingen zijn afgezegd. Niettemin is er onvoldoende reden voor aanpassing van de begroting, waarin sowieso al gepoogd is om van een relatief voorzichtige raming van de baten uit te gaan, te meer omdat het op dit moment niet te verwachten is dat begunstigers er nu toe zouden besluiten om Kerk in Nood plotseling niet meer in hun testament te gedenken. Er is op dit moment nog eenvoudigweg te veel onzeker en het risico is in die zin ook niet zo groot, dat de eigen kosten van de stichting slechts een relatief beperkt gedeelte van de inkomsten uitmaken. Bovendien is de personeelsformatie, door maatregelen genomen aan het einde van 2019, sowieso al verkleind en daar mee zijn de desbetreffende kosten ook afgenomen. Verder zou ook Kerk in Nood een beroep kunnen doen op de NOW regeling (tijdelijke Noodmaatregel

Overbrugging Werkgelegenheid), indien de inkomsten in de komende tijd toch aanmerkelijk zouden afnemen (deze regeling geldt voor een situatie waarin de inkomsten van een organisatie gedurende een aaneengesloten periode van drie maanden tenminste met twintig procent verminderen). Het is dan ook aannemelijk dat deze Coronavirus crisis, zelfs in een worst case scenario, niet tot ernstige onzekerheid omtrent continuïteit van de stichting zal hoeven te leiden.

Bij gelegenheid ontvangt Kerk in Nood ook contante geldmiddelen en daaraan is vanzelfsprekend een (fraude)risico verbonden. In verband met dit en met andere financiële risico's worden binnen de stichting procedures gehanteerd, die onder meer voorzien in het zogenoemde vier-ogen-principe.

Ontwikkelingen in de reputatie van de rooms katholieke Kerk en van de goede doelen sector zijn van invloed op de reputatie van de stichting. Kerk in Nood heeft een goede reputatie en werkt er ook aan om deze te behouden.

FINANCIEEL BELEID EN FINANCIËLE RESULTATEN

Het saldo van baten en lasten was in 2019 € 84.198 positief (2018: € 112.901 negatief). Normaliter wordt er een nihil resultaat begroot en dat gold ook voor 2019. In feite is de afwijking simpelweg een kwestie van timing, van de afdrachten ten behoeve van het internationale werk namelijk: het beleid is dat het verschil tussen inkomsten en eigen kosten volledig wordt afgedragen ten bate van het internationale werk. Daaruit worden immers de projecten ten behoeve van de noodlijdende Christenen wereldwijd gefinancierd.

De baten uit donaties en giften kwamen uit op € 1.754.789 (2018: € 1.909.909) en waren daarmee lager dan begroting (€ 2.000.000). Deze beweging liep parallel aan de ontwikkeling van het aantal donateurs, dat in 2019 daalde met 1.214, ondanks de 673 nieuwe donateurs. Met € 67.298 (2018: 81.858) bleven ook de misintenties achter bij de begroting (€ 80.000). Dat de totale baten niettemin ruim uitkwamen boven de begroting kwam doordat de (bruto-)baten uit legaten en erfstellingen met € 2.498.229 (2018: € 1.705.002) het daarvoor begrote bedrag (€ 1.500.000) ver overstegen. Ook de baten uit resultaat verkopen artikelen ad € 26.617 (2018: € 35.598) waren lager dan begroot (€ 40.000), maar daarbij moet worden opgemerkt dat deze artikelen vooral worden aangeboden als service voor onze weldoeners. Ondanks hogere personeelskosten vanwege een reorganisatie en een correctie op de afschrijvingen (beide maatregelen leidend tot lagere kosten in 2020 en latere jaren) konden dankzij de hogere baten meer geld worden besteed aan de doelstellingen dan begroot: de afdrachten aan het internationale werk konden ten opzichte van de begroting zelfs toenemen van € 2.538.500 naar € 3.075.000 (2018: € 2.755.000).

Stichting Kerk in Nood wil zich qua kengetallen houden aan de geaccepteerde richtlijnen voor goede doelen. Met wervingskosten van 8% van de baten en kosten beheer administratie van 5% van de lasten bleef de stichting ruim binnen de desbetreffende kaders (in de begroting ging het ook om 8% respectievelijk 5%).

De opstelling van de jaarrekening is dit jaar veranderd ten opzichte van die in vorige jaren. Daarmee voldoet het jaarverslag van de stichting niet alleen aan de geldende richtlijnen (RJ650), maar sluit dit ook beter aan bij wat er in Nederland ten aanzien van de verslaggeving van instellingen van goede doelen in het algemeen wordt verwacht. In dit verband heeft er ook een cijfermatige verschuiving plaatsgevonden (omwille van de vergelijkbaarheid is een vergelijkbare verschuiving ook in de cijfers van de begroting 2019 doorgevoerd).

Het beleid is er primair op gericht om de baten uit donaties en giften te verhogen door het werven van nieuwe donateurs. Dat dient te gebeuren met een financieel gezonde en wendbare basisorganisatie. Het streven is en blijft immers om een zo groot mogelijk deel van de baten in te kunnen zetten voor de doelstellingen en vooral te kunnen afdragen ten behoeve van de projecten in zoveel landen, waar Christenen onderdrukt en vervolgd worden of in pastorale nood verkeren.

Stichting Kerk in Nood / voorheen Oostpriesterhulp maakt werk van een strategie om in deze tijd en in deze samenleving, met behoud van identiteit, haar doelstellingen te kunnen blijven realiseren. Dat laatste vraagt om de baten ten minste op niveau te houden. Daaraan is de opdracht verbonden om nieuwe donateurs te vinden en om de banden met de bestaande begunstigers te versterken. De eerste vraag aan alle weldoeners is en blijft overigens de vraag om hun gebed. De eind 2019 geïnitieerde reorganisatie, waarbij van twee collega's afscheid werd genomen, dient in deze zin nog verder te worden doorgevoerd, dat de herverdeling van taken die daarmee gepaard gaat nog verder in praktijk moet worden gebracht. Voor 2020 is het dan ook de uitdaging om de bovengenoemde veranderingen in organisatie en nog nader te ontwikkelen strategie zowel intern als extern te bestendigen en uit te bouwen.

De begroting voor 2020 is hierna in dit verslag opgenomen en kan als volgt worden toegelicht.

De baten zijn lager begroot dan in het afgelopen jaar, niet als doelstelling (integendeel) maar voorzichtigheidshalve. Kerk in Nood Nederland werkt er intussen hard aan om ook nieuwe donateurs te winnen voor de goede en belangrijke zaak waar de organisatie voor staat: het steunen van Christenen in vervolging en grote pastorale nood. Zoals aangegeven in de paragraaf over risico's en onzekerheden kunnen de baten uit legaten en erfenissen sterk fluctueren en zijn daarmee een onzekere factor in de begroting. Het begrote bedrag is gebaseerd op het gerealiseerde niveau van desbetreffende baten in de afgelopen jaren. Ook de lasten zijn lager begroot: de verkleining van de personele formatie waartoe eind 2019 is besloten heeft lagere personele lasten in 2020 als gevolg (toerekening van de algemene kosten geschiedt nog op basis van dezelfde uitgangspunten als in de afgelopen jaren, maar van een beperkte verschuiving is vanwege de veranderde formatieve samenstelling toch sprake). De afdrachten ten behoeve van het internationale werk zijn het saldo van de eigen baten en lasten van de stichting. Hogere baten zullen dan ook leiden tot een hogere bijdrage aan waar Kerk in Nood internationaal voor staat en dus de mogelijkheden vergroten om projecten wereldwijd te ondersteunen ten bate van vervolgd en pastorale Christenen.

BEGROTING 2020

Alle bedragen zijn in euro's

BATEN

Begroot 2020

Baten uit donaties en giften	1.500.000	
Baten uit legaten en erfstellingen	1.740.000	
Baten uit misintenties	80.000	
Som van de geworven baten		3.320.000
Netto omzet verkopen artikelen	80.000	
Kostprijs van de verkopen artikelen	-40.000	
Baten als resultaat verkopen artikelen		40.000
Overige baten		0
Som van de baten		3.360.000

LASTEN

Besteed aan doelstellingen		
Voorlichting, informatie en inspiratie (Evangelisatie en pastoraal)	533.900	
Afdrachten t.b.v. het internationale werk	2.368.000	
Totaal besteed aan doelstellingen		2.901.900
Wervingskosten	296.958	
Kosten beheer en administratie	161.142	
		458.100
Som van de lasten		3.360.000

SALDO VAN BATEN EN LASTEN

0

BESTEMMING SALDO VAN BATEN EN LASTEN

Begroot 2020

Toevoeging / onttrekking (-) aan:		
Continuïteitsreserve		0
Bestemmingsreserve		0
Overige reserve		0
		0

KENGETALLEN

Besteding doelstellingen / Som van de baten	86%
Besteding doelstellingen / Som van de lasten	86%
Wervingskosten / Som van de baten	9%
Beheer en administratie / Som van de lasten	5%

Jaarrekening

BALANS

Alle bedragen zijn in euro's

ACTIVA

Immateriële vaste activa
Materiële vaste activa

31 december 2019

31 december 2018

0

0

77.464

119.241

77.464

119.241

Voorraden

38.061

44.825

Vorderingen en overlopende activa

52.212

9.134

Liquide middelen

789.230

480.431

Totaal activa

956.967

653.631

PASSIVA

Reserves en fondsen

Reserves

• continuïteitsreserve

458.540

325.801

• bestemmingsreserve

77.464

119.241

• overige reserves

38.061

44.825

574.065

489.867

Fondsen

• bestemmingsfondsen

15.044

23.000

Langlopende schulden

0

10.000

Kortlopende schulden

367.858

130.764

Totaal passiva

956.967

653.631

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Alle bedragen zijn in euro's

BATEN	Werkelijk 2019	Begroot 2019*	Werkelijk 2018*
Baten uit donaties en giften	1.754.789	2.000.000	1.909.909
Baten uit legaten en erfstellingen	2.498.229	1.500.000	1.705.002
Af: kosten legaten en erfstellingen	-4.767	0	-996
Baten uit misintenties	67.298	80.000	81.858
Som van de geworven baten	4.315.549	3.580.000	3.695.773
Netto omzet verkopen artikelen	62.358	80.000	79.707
Kostprijs van de verkopen artikelen	-35.741	-40.000	-44.109
Baten als resultaat verkopen artikelen	26.617	40.000	35.598
Som van de baten	4.342.166	3.620.000	3.731.371
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Voorlichting, informatie en inspiratie (Evangelisatie en pastoraal)	613.575	591.522	593.090
Afdrachten t.b.v. internationale werk	3.075.000	2.538.500	2.755.000
Totaal besteed aan doelstellingen	3.688.575	3.130.022	3.348.090
Wervingskosten	348.318	297.104	303.839
Kosten beheer en administratie	221.075	192.875	192.343
	569.393	489.979	496.182
Som van de lasten	4.257.968	3.620.000	3.844.272
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	84.198	0	-112.901

BESTEMMING SALDO VAN BATEN EN LASTEN	Werkelijk 2019	Begroot 2019*	Werkelijk 2018*
Toevoeging / onttrekking (-) aan:			
Continuïteitsreserve	132.739	0	-102.464
Bestemmingsreserve	-41.777	0	1.985
Overige reserve	-6.764	0	-12.422
	84.198	0	-112.901

KENGETALLEN	Werkelijk 2019	Begroot 2019*	Werkelijk 2018*
Besteding doelstellingen / Som van de baten	85%	86%	90%
Besteding doelstellingen / Som van de lasten	87%	86%	87%
Wervingskosten / Som van de baten	8%	8%	8%
Beheer en administratie / Som van de lasten	5%	5%	5%

* Aangepast voor vergelijkingsdoeleinden

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING

TOEGEPASTE STANDAARDEN

Algemeen

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het saldo van baten en lasten vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders vermeld staat, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Vaste activa

Vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs met aftrek van de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. De daarbij gehanteerde afschrijvingspercentages zijn volgens binnen ACN gemaakte internationale afspraken en staan vermeld in de toelichting op de balans. Het voorgaande geldt zowel voor immateriële als materiële vaste activa.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen de inkoopwaarde of lagere marktwaarde.

Vorderingen en overlopende activa / passiva

Deze worden gewaardeerd tegen nominale waarde, bij de vorderingen voorzover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid.

Kortlopende schulden

Schulden worden opgenomen tegen de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING SALDO VAN BATEN EN LASTEN

Giften en donaties, niet zijnde erfenissen en legaten

Giften en donaties worden verantwoord als baten in het boekjaar van ontvangst.

Nalatenschappen

Erfenissen en legaten worden verantwoord in het jaar van ontvangst, respectievelijk in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld, te weten het moment waarop ten aanzien van desbetreffende nalatenschap over een (goedgekeurde) definitieve Akte van Verdeling kan worden beschikt. In geval dat een verkregen nalatenschap belast is met vruchtgebruik, wordt bij waardering van die nalatenschap rekening gehouden met dat recht. 'Om niet' verkregen (on)roerende goederen en beleggingsportefeuilles worden z.s.m. in liquiditeiten omgezet en tot dan tegen 'verkrijgsprijs' (dus nihil) opgenomen.

Afdrachten t.b.v. het internationale werk

Afdrachten t.b.v. het internationale werk worden opgenomen in het boekjaar waarin deze naar het internationale kantoor zijn overgemaakt of wanneer tussen de beide kantoren is overeengekomen dat deze kort na balansdatum worden overgemaakt en nog in het desbetreffende boekjaar verantwoord zullen worden. Indien dat laatste het geval is, wordt de daarmee verbonden verplichting onder kortlopende schulden opgenomen.

Verkopen artikelen

Baten uit verkoop van artikelen worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de baten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de vergoeding waarschijnlijk is, de levering op balansdatum is verricht en de kosten van de verkooptransactie vastgesteld zijn.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van de activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten louter debiteuren, overige vorderingen, liquide middelen, crediteuren en overige kortlopende schulden. Waardering vindt plaats op de bovenstaand toegelichte wijze.

TOELICHTING OP DE BALANS

Alle bedragen zijn in euro's

VASTE ACTIVA	Immateriële vaste activa	Materiële vaste activa			
		Grond	Gebouw	Inventaris	Totaal
Stand per 31 december 2018					
Aanschafwaarde	27.821	45.378	196.260	48.369	290.007
Cumulatieve afschrijving	-27.821	0	-128.364	-42.402	-170.766
Boekwaarde	0	45.378	67.895	5.967	119.241
Mutaties in boekwaarde					
Investerings				728	728
Desinvesteringen tegen aanschafwaarde	-27.821		-77.615		-77.615
Cum afschrijvingen desinvesteringen	27.821		77.615		77.615
Afschrijvingen			-5.374	-2.228	-7.602
Waardecorrectie			-34.729	-173	-34.902
	0	0	-40.102	-1.674	-41.776
Stand per 31 december 2019					
Aanschafwaarde	0	45.378	118.645	49.097	213.120
Cumulatieve afschrijvingen	0	0	-90.852	-44.803	-135.655
Boekwaarde	0	45.378	27.793	4.293	77.464
Afschrijvingspercentages:					
Grond	0,0%				
Gebouw	2,5%				
ICT (computerhardware en -software)	33,0%				
Overige kantoorinventaris	25,0%				

Bij grond en gebouw gaat het om de locatie Peperstraat 11-13 te 's-Hertogenbosch: het eigen kantoor van Stichting Kerk in Nood / voorheen Oostpriesterhulp. Ten aanzien van een aantal werkzaamheden in het verleden aan het pand is de resterende boekwaarde als waardecorrectie vervroegd afgeschreven.

VORDERINGEN EN LOPENDE ACTIVA**31 december 2019****31 december 2018**

Omzetbelasting	0	1.309
Diverse depots	4.234	7.825
Te vorderen erfenissen en legaten	47.978	0
Totaal	52.212	9.134

LIQUIDE MIDDELEN

Kas	1.266	263
Bank- en spaartegoeden	787.964	480.168
Totaal	789.230	480.431

De liquide middelen zijn bestemd om direct aan te wenden ter realisering van de doelstellingen. Tot het banktegoed behoort een bedrag van € 200.000 waarvan de overboekingsopdracht voor de afdracht ten bate van het internationale werk al op 31 december 2019 gegeven was, maar welke pas begin 2020 door de bank werd verwerkt. Dit bedrag is onder de kortlopende schulden opgenomen.

RESERVES	Continuïteits- reserve	Bestemm.- reserve	Overige reserves	Totaal
Stand 1 januari	325.801	119.241	44.825	489.867
Mutatie in het boekjaar	132.739	-41.777	-6.764	84.198
Stand 31 december	458.540	77.464	38.061	574.065

Ten behoeve van de toekomstige verplichten kent de Stichting een continuïteitsreserve deze is initieel minimaal een kwart (drie maanden) van de begrote operationele kosten. De hoogte ervan wordt beïnvloed door het resultaat van het boekjaar. De bestemmingsreserve wordt bepaald door de omvang van de materiële en immateriële vaste activa en dienen ter dekking ervan. De overige reserves worden bepaald door de omvang aan voorraad niet-verkochte artikelen en ter dekking daarvan.

Het resultaat over het boekjaar is dienovereenkomstig, volgens besluit van het stichtingsbestuur in haar vergadering van 14 april 2020, aan de reserves toegevoegd.

FONDSEN**Fonds op naam**

Stand 1 januari		23.000
Toevoeging	10.000	
Besteding	-17.956	
Mutatie in het boekjaar		-7.956
Stand 31 december		15.044

De post bestemmingsfondsen betreft een fonds op naam ten behoeve van projecten die door de schenker zijn aangewezen.

LANGLOPENDE SCHULDEN

	31 december 2019	31 december 2018
Stand lening 1 januari	10.000	20.000
Aflossing	-10.000	-10.000
Totaal	0	10.000

KORTLOPENDE SCHULDEN

Crediteuren	20.695	36.955
Afdrachten loonheffing	13.254	13.869
Kortlopende lening	0	10.000
Vakantiedagen	17.167	36.725
Vakantiegelden	14.374	19.070
Accountantskosten	15.000	14.000
Afdracht aan internationale werk 'onderweg'	200.000	0
Reorganisatie	82.419	0
Afdrachten omzetbelasting	747	0
Overige schulden	4.202	145
Totaal kortlopende schulden	367.858	130.764

Voor de afdracht 'onderweg' ad € 200.000 zij verwezen naar de toelichting op de liquide middelen. Voor de reorganisatiekosten zie de toelichting op de lasten (bestedingen). De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

Ultimo 2019 bezit de stichting een woning (in verhuurde staat) te Eindhoven, verkregen uit een erfstelling. De WOZ-waarde daarvan was in 2019 € 311.000. De waarde voor de balans is nihil. Bij een makelaarstaxatie van januari 2013 werd de waarde vastgesteld op € 250.000.

De stichting heeft op 13 mei 2016 een hypothecaire lening van € 226.394 als gift ontvangen van een weldoener. Op deze lening wordt maandelijks een bedrag ter hoogte van € 1.000 afgelost, dat als gift wordt aangemerkt. Per ultimo 2019 resteert een vordering van € 184.000.

TOELICHTING OP DE BATEN EN LASTEN

Alle bedragen zijn in euro's

TOELICHTING BATEN

Stichting Kerk in Nood / voorheen Oostpriesterhulp Nederland ontving in 2019 haar baten louter van particulieren, inclusief aan particulieren verbonden fondsen en stichtingen, daaronder tevens begrepen orden en congregaties en andere kerkelijke instellingen zoals parochies. De stichting hecht eraan om, zoals ook in internationaal verband is afgesproken, geen gelden van overheden aan te nemen.

Ten aanzien van de baten uit legaten en erfstellingen geldt dat voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten in het boekjaar worden verwerkt waarin ze worden ontvangen. Ook worden met voldoende zekerheid te verwachten uitbetalingen verwerkt, namelijk zodra van de desbetreffende nalatenschap de (goedgekeurde) definitieve akte van verdeling een feit is. Met eventuele rechten van vruchtgebruik wordt rekening gehouden.

TOELICHTING LASTEN (BESTEDINGEN)

	Besteed aan doelstellingen		Werving van baten	Beheer en administratie	Totaal werkelijk 2019	Totaal begroot 2019	Totaal werkelijk 2018
	Internationale activiteiten en projecten ACN / Kerk in Nood	Voorlichting, informatie en inspiratie (Evangelisatie en pastoraat)					
Afdrachten t.b.v het internationale werk	3.075.000				3.075.000	2.538.500	2.755.000
Personeelskosten		334.570	166.283	166.951	667.805	591.000	609.381
Huisvestingskosten		16.850	8.375	8.408	33.633	24.500	20.789
Kantoor- en algemene kosten		70.319	34.949	35.090	140.358	136.000	128.173
Afschrijvingskosten		21.295	10.583	10.626	42.504	20.000	11.030
Nationale promoties		81.614	128.127		209.741	220.000	222.093
Internationale promoties		88.927			88.927	90.000	97.806
Totaal	3.075.000	613.575	348.318	221.075	4.257.968	3.620.000	3.844.272

De afdrachten vinden plaats naar het centrale kantoor van ACN (Aid to the Church in Need) International in Königstein i.T., Duitsland. Daar bevindt zich de projectafdeling van de internationale koepelorganisatie waarvan de stichting deel uitmaakt. Daar wordt over projectaanvragen beslist (in voorkomende gevallen na advies vanuit Nederland) en van daaruit wordt ook de voortgang van projecten gemonitord. Soms maakt Stichting Kerk in Nood / voorheen Oostpriesterhulp Nederland ook direct gelden naar projecten over en dat gebeurt dan op verzoek van het centrale kantoor. In 2019 werd er aldus € 25.000 rechtstreeks naar projecten overgemaakt (van het totaal van € 3.075.000). Er is een direct verband tussen de hoogte van de baten en van deze afdrachten: hoe hoger de baten, hoe meer afdrachten er mogelijk zijn en hoe meer projecten ten behoeve van Christenen in vervolging of pastorale nood er dus mogelijk gemaakt kunnen worden.

Conform richtlijn 650 worden kosten toegerekend aan (a) de doelstellingen, (b) werving van baten en (c) beheer en administratie. Toerekening vindt plaats op basis van de volgende grondslagen:

- direct toerekenbare kosten worden direct toegerekend;
- niet direct toerekenbare kosten toegerekend op basis van een al meerdere jaren gehanteerde verdeelsleutel gebaseerd op het aantal fte's per categorie:

% van het totaal fte's

Besteed aan doelstelling:	
Voorlichting, informatie en inspiratie (Evangelisatie en pastoraat)	50,1%
Besteed aan werving baten	24,9%
Besteed aan beheer en administratie	25,0%
Totaal	100,0%

Directe en wervingskosten en wervingskosten met een meer gemengd karakter, zoals kosten voor de internetsite en algemene advertenties, worden geheel toegeschreven aan de werving van baten. De internationale promoties, zoals de periodiek Echo der Liefde, en een deel van de nationale promoties, zoals gerichte informatiebulletins over specifieke gebieden, worden toegeschreven aan de doelstelling.

In 2019 waren er gemiddeld 7,87 (2018: 7,69) fte's werkzaam bij Stichting Kerk in Nood / voorheen Oostpriesterhulp Nederland. Bij 1,9 fte daarvan gaat het om om twee medewerkers die gedetacheerd zijn vanuit de sociale werkvoorziening (de kosten daarvan zijn opgenomen onder de overige personeelskosten). Onder de vermelde fte's zijn niet de vrijwillige krachten opgenomen, waarop de stichting gelukkig ook een beroep kan doen. Fte staat voor Full time equivalent: daarbij gaat het om het aantal medewerker(st)ers, omgerekend naar voltijdsaanstellingen (o.b.v. een 38-urige werkweek).

	Werkelijk 2019	Begroting 2019	Werkelijk 2018
Salariskosten	451.072	375.000	400.391
Pensioenlasten	90.371	90.000	81.654
Sociale lasten	71.884	70.000	69.269
Overige personeelskosten	54.478	56.000	58.067
Totaal personeelskosten	667.805	591.000	609.381

Eind 2019 is besloten van twee medewerkers afscheid te nemen, om een zo groot mogelijk deel van de beschikbare middelen aan de doelstellingen te besteden. De desbetreffende reorganisatiekosten (€ 82.419) zijn opgenomen in de personeelskosten van dit jaar en vormen de belangrijkste verklaring voor de toename daarvan.

Tot en met 2019 had de stichting voor haar medewerk(st)er een eigen pensioenregeling bij een verzekeraar. Per 2020 is Stichting Kerk in Nood / voorheen Oostpriesterhulp Nederland aangesloten bij pensioenfonds PFZW.

De hoger dan begrote kantoor- en algemene kosten laten zich verklaren door de bijna 25% hogere automatiseringskosten. Daarbij speelde de vernieuwing van de eigen website van de stichting een rol.

Voor een toelichting op de afschrijvingskosten zij verwezen naar de toelichting op de balans, waar het gaat over de vaste activa.

De stichting heeft een toezichthoudend bestuur met onbezoldigde bestuursleden. De gevolgmachtigd directeur is in dienst van de stichting en ontvangt een salaris. Tot 1 september 2019 werd deze functie vervuld door ir. Baron J.A.M. van Voorst tot Voorst. Sinds 1 september 2019 is drs. P.A.M. Broeders, di. de directeur.

Jaarinkomen	77.610	32.620
Pensioen wg-deel	20.278	7.551

Het jaarinkomen van de directeur per 1 september 2019 is door het bestuur vastgesteld overeenkomstig functiegroep F met een maximale jaarbeloning van € 97.871 (stand 31 december 2019) volgens de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties. Het betrof gedurende het gehele boekjaar een voltijdsaanstelling. Aan de directie zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Voorzover in de arbeidsovereenkomst niet anders bepaald, geldt voor alle medewerkers inclusief de directie onverkort de eigen rechtspositieregeling van de stichting, gebaseerd op die van het bisdom van 's-Hertogenbosch, welke onder meer in een wachtgeldregeling voorziet. In de Regeling beloning directeur van goededoelenorganisaties geldt naast de maximering van het jaarinkomen ook een absoluut maximum voor de navolgende beloningscomponenten samen: jaarinkomen; belaste vergoedingen/bijtellings; werkgeversbijdrage pensioen; overige beloningen op termijn. Daaraan wordt binnen de stichting voldaan. De bezoldiging van de overige medewerk(st)ers met een dienstverband (evenals van de gedetacheerden) ligt onder het bezoldigingsniveau van de directie.

GEBEURTENISSEN NA BELANSDATUM

Tijdens het opstellen van deze jaarrekening is de crisis rondom het Coronavirus in alle hevigheid gaande. In het bestuursverslag is de impact hiervan op de stichting beschreven. De directie is van mening dat de impact niet van dien aard is dat deze tot ernstige onzekerheid omtrent de continuïteit van de stichting zou hoeven te leiden. In het meest ernstige geval zullen de afdrachten ten behoeve van het internationale werk, waaruit ook de projecten wereldwijd worden gefinancierd, belangrijk dalen tot onder het begrote bedrag. De organisatie zal echter haar werk kunnen blijven doen.

Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Bestuur van Stichting Kerk in Nood/voorheen Oostpriesterhulp Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Kerk in Nood Nederland (hierna 'de stichting') te 's-Hertogenbosch (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Kerk in Nood Nederland/voorheen Oostpriesterhulp Nederland per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 - de balans per 31 december 2019
- 2 - de staat van baten en lasten over 2019; en
- 3 - de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Kerk in Nood Nederland/voorheen Oostpriesterhulp Nederland zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van het bestuur
- de overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties' is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties' en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het verslag van het bestuur en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden

hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Oss, 5 juni 2020

WvG Accountants B.V.

J.P. Wouterse RA

